

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ΄ Λυκείου

Τίτλος:

«Σχολεία και Μνημεία»

Συγγραφή: ΓΕΩΡΓΙΑ (ΓΙΟΥΛΗ) ΑΛΕΞΙΟΥ

Εφαρμογή: ΓΕΩΡΓΙΑ (ΓΙΟΥΛΗ) ΑΛΕΞΙΟΥ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2013

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας λογοτεχνίας: Βασίλης Βασιλειάδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Σχολείο και Μνημεία

Εφαρμογή σεναρίου

Γεωργία (Γιούλη) Αλεξίου

Δημιουργία σεναρίου

Γεωργία (Γιούλη) Αλεξίου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Γ΄ Λυκείου

Σχολική μονάδα

2ο Γενικό Λύκειο Συκεών Θεσσαλονίκης

Χρονολογία

Από 04-03-2013 έως 19-03-2013

Διδακτική/θεματική ενότητα

Εγχειρίδιο «Έκφραση-έκθεση» Γ΄ Λυκείου: Δοκίμιο, «Σχολείο και μνημεία» σελ. 145-149

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

7 διδακτικές ώρες (2 διδακτικές ώρες επιπλέον από αυτές που προβλέπονται στο σενάριο, για την παραγωγή λόγου και μία για τη διόρθωση των εργασιών)

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας εξοπλισμένη με Η/Υ και βιντεοπροβολέα, ή εργαστήριο πληροφορικής.

II. Εικονικός χώρος: Wiki.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Κατά την εφαρμογή του σεναρίου χρησιμοποιήσα το wiki της τάξης.

Πριν εφαρμόσω το σενάριο είχα διδάξει το δοκίμιο του Γ. Σεφέρη «Πάντα πλήρη Θεών» σελ. 133 -138 από το σχολικό βιβλίο .

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Γεωργία (Γιούλη) Αλεξίου, Σχολείο και Μνημεία, Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Λυκείου, 2013.

Το σενάριο αντλεί

-

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι μαθητές επεξεργάστηκαν κείμενα με σκοπό την άντληση από αυτά πληροφοριών και επιχειρημάτων σχετικά με το ποια πρέπει να είναι η σχέση σχολείου και μνημείων. Έργο τους η ανά ομάδες παραγωγή σύντομων ομιλιών προς τους συμμαθητές τους με θέμα «Πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν», οι οποίες υποστηρίζονταν από PowerPoint, και η δημιουργία γελοιογραφιών ή εικονογραφημένων ιστοριών με περιεχόμενο σχετικό και η ανάρτηση των κειμένων στο wiki της τάξης. Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της εργασίας τους στην ολομέλεια και την

αξιολόγησή της, δόθηκε για το σπίτι ατομική εργασία στους μαθητές: συγγραφική ομιλία με σκοπό να εκφωνηθεί στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου με παρεμφερές περιεχόμενο.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Οι μαθητές εργάστηκαν σε ομάδες τόσο κατά την αποδόμηση κειμένων και την ανθολόγηση πληροφοριών όσο και για την παραγωγή κειμένων. Η διδάσκουσα άφηνε τους μαθητές να αυτενεργούν και να συνεργάζονται έχοντας όμως, δεδομένης της δυσκολίας του θέματος, σαφώς προδιαγράψει την πορεία εργασίας των ομάδων (έννοια της σκαλωσιάς). Ήταν εξάλλου ανά πάσα στιγμή έτοιμη να συμβουλευτεί και να καθοδηγήσει τις ομάδες, αν και αυτό δεν κρίθηκε απαραίτητο.

Αναφορικά με τη διδακτική της γλώσσας, οι μαθητές ήρθαν σε επαφή με ποικίλα κείμενα, προκειμένου να αναζητήσουν την απάντηση στο ερώτημα που έθετε το φύλλο εργασίας (πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν). Στη συνέχεια ασκήθηκαν στην παραγωγή ποικίλων ειδών κειμένων.

Οι μαθητές έκαναν χρήση Επεξεργαστή Κειμένου, λογισμικού Παρουσίασης (PowerPoint), εξοικειώθηκαν και εργάστηκαν σε περιβάλλοντα όπως το toondoo (<http://www.toondoo.com/>) ή το storyboardthat (<http://www.storyboardthat.com/>), και εργάστηκαν σε περιβάλλον Wiki. Έγινε σε όλους φανερό πώς οι ιδιότητες των νέων μέσων πρακτικής γραμματισμού επηρεάζουν και διαμορφώνουν τα διάφορα κείμενα, πώς επηρέασαν τους ομιλητές των ομάδων κατά την παρουσίαση στην ολομέλεια των ομιλιών μέσω των οποίων ανακοίνωναν τις προτάσεις και τα επιχειρήματα των ομάδων τους, πώς επηρέασαν σχετικά με τη χρήση γλώσσας, το λεξιλόγιο κτλ. Με αυτόν τον τρόπο ο Η/Υ χρησιμοποιήθηκε ως μέσο διδασκαλίας της γλώσσας (α' κύκλος), εφόσον στόχος ήταν οι μαθητές να συγκεντρώσουν και να οργανώσουν

επιχειρήματα αποδομώντας κείμενα για να τα έχουν και ως ψηφιακό αποθετήριο υλικού (στο wiki της τάξης) ώστε να διευκολυνθεί το διάβασμά τους.

Παράλληλα, όμως, επιχειρήθηκε να εξοικειωθούν οι μαθητές με ιδιαιτερότητες της γραφής σε ψηφιακά περιβάλλοντα, όπως η συμπαραγωγή κειμένων (β' κύκλος), εφόσον το σχολείο επιβάλλεται να τους προετοιμάσει και να τους καταστήσει ικανούς να αντιμετωπίσουν τα νέα δεδομένα που φέρει η χρήση του υπολογιστή σε εργασιακό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό κλπ. επίπεδο.

Υπηρετήθηκε επίσης κατά την παρούσα εφαρμογή η φιλοδοξία του σεναρίου να γνωρίσει (και να ασκήσει) τους μαθητές στη χρήση περιβαλλόντων όπως το PowerPoint, το Toondoo (<http://www.toondoo.com/>) ή το Storyboardthat (<http://www.storyboardthat.com/>), όπως και να τους ωθήσει να εργάζονται και να αξιοποιούν στην καθημερινή τους προσπάθεια το περιβάλλον του Wiki και τις δυνατότητες του. Επίσης υπηρετήθηκε ο στόχος του σεναρίου να παρακινήσει να κρίνουν τα παραπάνω περιβάλλοντα ως νέα κειμενικά είδη σε συσχέτιση με τις σύγχρονες κοινωνικοπολιτισμικές παραμέτρους (αυτές της δημοσιοποίησης των πάντων, των σκέψεων, των πνευματικών πονημάτων κτλ.) αγγίζοντας, έστω και ελάχιστα, τον τρίτο κύκλο.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του σεναρίου:

Στόχος είναι να προβληματιστούν οι μαθητές όσον αφορά τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει το σχολείο στη διαμόρφωση αξιών και στάσεων των νέων απέναντι στα μνημεία και το παρελθόν γενικότερα.

Αναμένεται οι μαθητές:

- να προβληματιστούν σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο συμπεριφερόμαστε

στα μνημεία·

- να ασκήσουν κριτική στην κοινωνία, στο σχολείο αλλά και στους ίδιους τους τους εαυτούς σχετικά με τις στάσεις τους απέναντι στα μνημεία·
- να υιοθετήσουν οι ίδιοι αξίες και στάσεις «συμβουλευόντας το σχολείο» να τις διδάξει σωστά στους μαθητές.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του σεναρίου:

Επιδιώκεται η άσκηση των μαθητών στην παραγωγή διάφορων τύπων κειμένων πολυτροπικών ή μη. Αναλυτικότερα, στόχος είναι:

- να κατακτήσουν και να ασκηθούν οι μαθητές στη συγγραφή ομιλιών και εικονογραφημένων ιστοριών /γελοιογραφιών (αν το επιθυμούν ο διδάσκων και οι μαθητές)·
- να κατανοήσουν οι μαθητές τον ρόλο των λεξικογραμματικών επιλογών στη διαμόρφωση της διαφοράς που έχουν οι σημειώσεις που κρατάμε γραπτώς, προκειμένου να μας χρησιμεύσουν στο να συνθέσουμε προτάσεις και επιχειρήματα, με το κείμενο που προορίζουμε για PowerPoint και, τέλος, με το ίδιο το κείμενο της ομιλίας που θα εκφωνήσουμε·
- να κατανοήσουν οι μαθητές τον ρόλο των λεξικογραμματικών επιλογών στη διαμόρφωση της διαφοράς που έχει ένα απόσπασμα ομιλίας από μια εικονογραφημένη ιστορία / γελοιογραφία έστω κι αν αποδίδουν το ίδιο περιεχόμενο (αφαιρετικότητα, πολυτροπικότητα)· (εναλλακτικά)
- να κατακτήσουν την ικανότητα να μετατρέπουν και να παρουσιάζουν ακόμη και το ίδιο υλικό μέσα από διαφορετικούς τύπους κειμένων.

Γραμματισμοί

Γλωσσικός – Κλασικός γραμματισμός

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του σεναρίου:

- Οι μαθητές εξοικειώνονται με την παραγωγή διάφορων τύπων κειμένου σε

(προσχεδιασμένο) προφορικό λόγο, σε γραπτό λόγο (ομιλία) αλλά και σε πολυτροπικό κείμενο (PowerPoint και εναλλακτικά εικονογραφημένη ιστορία / γελοιογραφία).

Νέοι γραμματισμοί

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του σεναρίου:

Επιδιώκεται να ασκηθούν οι μαθητές:

- στην παρουσίαση των απόψεών τους με την αξιοποίηση των νέων μέσων πρακτικής γραμματισμού, ειδικότερα περιβαλλόντων όπως το λογισμικό παρουσίασης PowerPoint, το Toondoo (<http://www.toondoo.com/>) ή το Storyboardthat (<http://www.storyboardthat.com/>). Εξοικειώνονται με την παραγωγή ηλεκτρονικού κειμένου αφαιρετικού και πολυτροπικού.
- στη συνεργατική παραγωγή λόγου εκμεταλλευόμενοι τις δυνατότητες του Επεξεργαστή Κειμένου και τη διευκόλυνση που παρέχει η ρευστότητα του ηλεκτρονικού κειμένου.
- στην κατανόηση και παραγωγή πολυτροπικών κειμένων.

Ειδικότερα, ασκούνται:

- στην κατάλληλη αξιοποίηση της εικόνας για την κατασκευή νοήματος (οπτικός γραμματισμός).
- στον λειτουργικό συνδυασμό εικόνας και γραπτού κειμένου (πολυτροπικός γραμματισμός).

Κριτικός γραμματισμός

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του σεναρίου:

Υπάρχουν στοιχεία κριτικού γραμματισμού, καθώς επιχειρείται οι μαθητές να αξιολογήσουν προτάσεις, θέσεις, απόψεις και επιχειρήματα τα οποία θα αντλήσουν από κείμενα και στη συνέχεια να λάβουν και οι ίδιοι θέση είτε υιοθετώντας τα και

εντάσσοντάς τα στο επιχειρηματικό τους οπλοστάσιο είτε απορρίπτοντάς τα. Με τον τρόπο αυτό μαθαίνουν να τηρούν κριτική στάση ως αναγνώστες.

Διδακτικές πρακτικές

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του σεναρίου:

1. Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία: Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες μαθαίνοντας να συνεργάζονται για την επίτευξη κοινού στόχου και ανακαλύπτοντας και προβάλλοντας ο καθένας τα ταλέντα και τις δεξιότητές του. Μαθαίνουν να εμπιστεύονται και να εκτιμούν τον άλλον (ακόμα και τον «αδύνατο» συμμαθητή τους) ανακαλύπτοντας «ταλέντα» στο πρόσωπό του, αλλά και τον εαυτό τους, αποκτώντας αυτοεκτίμηση.
2. Χρήση των ΤΠΕ: Από τη στιγμή που ένας από τους πιο σημαντικούς στόχους του γλωσσικού μαθήματος είναι να «εξοικειώσει τα παιδιά με κοινωνικές γλώσσες, επίπεδα ύφους και κειμενικά είδη, τα οποία είναι απαραίτητα για την καλύτερη λειτουργία τους ως πολιτών» (Κουτσογιάννης 2012:29), οι νέες τεχνολογίες, προσφέροντας αυθεντικά περιβάλλοντα λόγου, επικοινωνίας και μάθησης, δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές να αντλήσουν πληροφορίες, να σταθούν κριτικά απέναντί τους, να επικοινωνήσουν, να συγκεντρώσουν υλικό χρήσιμο για τις εξετάσεις τους και να ασκηθούν στην παραγωγή κειμένων.
3. Έννοια της «σκαλωσιάς» (scaffolding). Στο σενάριο αυτό επιχειρείται η εφαρμογή των λειτουργιών που προτείνουν οι Wood, Bruner και Ross (1976) προκειμένου να υποστηρίξει ο διδάσκων την πρόοδο των δραστηριοτήτων των ομάδων. Συγκεκριμένα η υποστήριξη (scaffolding) από τον δάσκαλο σύμφωνα με την έννοια της σκαλωσιάς περιγράφεται σε έξι λειτουργίες: «1. Να εστιάσει την προσοχή του παιδιού στη μορφή ακριβώς της δραστηριότητας που ορίστηκε από τον ίδιο. 2. Να μειώσει τα βήματα που χρειάζονται για την επίλυση του προβλήματος... 3. Να υποστηρίξει τη δραστηριότητα του παιδιού καθώς προσπαθεί να πετύχει έναν συγκεκριμένο στόχο... 4. Να επισημάνει τα σημαντικά χαρακτηριστικά της δραστηριότητας για τον μαθητή. 5. Να περιορίζει την αίσθηση ματαιώσης του παιδιού και τον κίνδυνο αποτυχίας του.

6. Να δίνει στο παιδί ιδανικά μοντέλα για τις προαπαιτούμενες ενέργειες» (Fernández κ.ά. 2001).

Έτσι κατά το σχεδιασμό του σεναρίου και των φύλλων εργασίας λαμβάνεται μέριμνα για την εστίαση της προσοχής των μαθητών, για την απλοποίηση της διαδικασίας, για την καθοδήγηση της δράσης των ομάδων, για τον περιορισμό του φόβους των μαθητών να αποτύχουν και μέσα από ιδανικά μοντέλα για τις ενέργειες.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του σεναρίου:

1. Το θέμα εμπεριέχεται στη διδακτέα ύλη.
2. Είναι απαραίτητο κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο σχολείο να ευαισθητοποιούνται οι μαθητές όσον αφορά τα μνημεία, τη σημασία τους και να διαμορφώνουν αξίες και στάσεις. Ιδιαίτερα στη χώρα μας που, όπως γράφει ο ποιητής, «η ρίζα σκοντάφτει στο μάρμαρο» η επεξεργασία του θέματος και η ανάπτυξη σχετικού προβληματισμού είναι απαραίτητη, εφόσον συχνά οι μαθητές στην ενήλικη ζωή τους θα τεθούν αρκετά φορές μπροστά σε διλήμματα σχετικά με την προστασία, την εκμετάλλευση μνημείων και το εύκολο κέρδος, κτλ.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του σεναρίου:

Σε ό,τι αφορά τη διδακτέα ύλη, το προτεινόμενο σενάριο στηρίζεται και καλύπτει τμήματά της. Συγκεκριμένα στην ενότητα «Δοκίμιο» εισάγεται και πραγματεύεται το θέμα «Μνημεία» στις σελίδες 133 έως 149 και 172 έως 175 και ειδικότερα «Σχολείο και μνημεία» στις σελίδες 145 -149.

Ικανοποιεί, επίσης, τους στόχους που θέτει το Π.Σ. σε ό,τι αφορά την κατανόηση και τη χρήση του γραπτού και προφορικού λόγου σε ποικίλες επικοινωνιακές περιστάσεις, την καλλιέργεια του ψηφιακού γραμματισμού και την

απόκτηση γνώσεων που καθιστούν τους μαθητές σκεπτόμενα άτομα και ενεργούς πολίτες της τοπικής αλλά και της παγκόσμιας κοινότητας.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Σύμφωνα με το σχεδιασμό του σεναρίου:

Το σενάριο κατευθύνει τους μαθητές σε έρευνα στο διαδίκτυο το οποίο προσφέρει τη δυνατότητα εύρεσης πληροφοριών (το διαδίκτυο χρησιμοποιείται ως πηγή πληροφόρησης), αλλά τους ωθεί παράλληλα στην υιοθέτηση κριτικής στάσης απέναντι σ' αυτές εφόσον τις αποδελτιώνουν και τις εντάσσουν στη δική τους επιχειρηματολογία. Τους οδηγεί, επίσης, στη γνωριμία, την εξοικείωση και εργασία σε περιβάλλοντα όπως PowerPoint και εναλλακτικά για δημιουργία κόμιξ όπως το [toondoo](#) ή το [storyboardthat](#). Επίσης, η εργασία σε περιβάλλον Wiki δίνει την ευκαιρία στους μαθητές να παράγουν λόγο, να τον αναρτούν και να τον κοινοποιούν στο πλαίσιο της σχολικής τάξης, να τον βελτιώνουν, να προσθέτουν ή να αφαιρούν και να τον έχουν ανά πάσα στιγμή πρόχειρο να τον ανασύρουν και να τον χρησιμοποιήσουν. Συμβάλλουν έτσι στη δημιουργία νέων ταυτοτήτων ικανών να αναγνωρίζουν, να αποδομούν και να ανασυνθέτουν την κοινωνική πραγματικότητα, όπως αυτή προκύπτει στο νέο περιβάλλον γνώσης.

Κείμενα

1. Έκθεση Έκφραση Γ' Λυκείου, Β. Βέμη, «[ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, Η συμβολή των δασκάλων](#)» σελ. 145. *Αρχαιολογία και τέχνες*, τ. 56
2. Έκθεση Έκφραση Γ' Λυκείου, «[Σχολεία υιοθετούν μνημεία](#)» σελ. 147, από τον *ημερήσιο τύπο 11-6-1995*.
3. [Βίντεο](#), [Πηγή: «[Φωνές της πόλης](#)», [14/3/2013].
4. Η σελίδα της Υπηρεσίας Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης <http://www.ysma.gr/> και πιο συγκεκριμένα τα κείμενα για τα εκπαιδευτικά προγράμματα που περιλαμβάνονται σ' αυτή [14/3/2013].

5 «[Η εικονική πραγματικότητα ως διδακτικό μέσο στα αρχαιολογικά εκπαιδευτικά προγράμματα](#)», και η αντίστοιχη σελίδα του [αρχαιολογικού πάρκου του Δίου](#).

6. « [BRING THEM BACK!](#)», βίντεο , [πηγή youtube] , [14/3/2013].

7. «[Ιστορικά μνημεία των περιοχών των 6 σχολείων της σύμπραξης στο πρόγραμμα Comenius](#)», [Πηγή: Ιστολόγιο 5ου Δημοτικού σχολείου Αγρινίου], [14/3/2013].

8. Έκθεση Έκφραση Γ΄ Λυκείου, Γ. Σεφέρης, «[Πάντα πλήρη Θεών](#)», σελ 133-138

9. «[Μνημεία , μουσεία και αξιοθέατα της Ευρώπης](#)» [Πηγή: Ιστολόγιο 88ου Δημοτικού σχολείου Αθηνών], [14/3/2013].

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1ο δώρο: (Στη σχολική αίθουσα. Εξασφαλίστηκαν 5 φορητοί ηλεκτρονικοί υπολογιστές με πρόσβαση στο διαδίκτυο).

1ο βήμα:

Οι μαθητές διατήρησαν βασικά τον χωρισμό σε ομάδες που είχαν σε άλλες ενότητες, με κάποιες μικροαλλαγές. Σε κάθε ομάδα υπήρχαν τουλάχιστον δύο μαθητές ικανοί να χειρίζονται τον υπολογιστή σε πολύ καλό επίπεδο, άλλωστε η πλειοψηφία των μαθητών έχει πια εξοικειωθεί με παρόμοιου τύπου εφαρμογές.

Εικόνα 1: Οι μαθητές πήραν τη θέση τους στις ομάδες μπροστά και γύρω από τους υπολογιστές και άνοιξαν το φύλλο εργασίας

Οι μαθητές έλαβαν ηλεκτρονικά το [φύλλο εργασίας](#) της ομάδας τους, εφόσον είχα φροντίσει να το περάσω στις επιφάνειες εργασίας των υπολογιστών από το πρωί. Εκτός από αυτό, είχα φροντίσει να κατεβάσω και να αποθηκεύσω σε μερικούς υπολογιστές πολλά από τα κείμενα στα οποία παρέπεμπα στο διαδίκτυο γνωρίζοντας ότι ίσως μερικοί δεν θα κατάφερναν να συνδεθούν με το διαδίκτυο, εφόσον κατά τις συγκεκριμένες διδακτικές ώρες στο σχολείο μας γίνεται μάθημα στο εργαστήριο πληροφορικής με χρήση internet, με αποτέλεσμα να πέφτει συχνά η σύνδεση, να μη «φορτώνουν» τα video κτλ. Τελικά η πρόβλεψή μου αυτή ήταν πολύ χρήσιμη αφού η μια ομάδα δεν μπορούσε να παρακολουθήσει το video στο οποίο παρέπεμπε το φύλλο εργασίας. Ευτυχώς το είχα κατεβάσει.

Εικόνα 2: Κάποιες ομάδες που το φύλλο εργασίας τους παρέπεμπε και στο σχολικό τους βιβλίο προτίμησαν να το αναζητήσουν στο διαδίκτυο

Στη συνέχεια οι μαθητές άρχισαν να εντοπίζουν στα κείμενα που τους δόθηκαν και στη συνέχεια καταγράφουν προτάσεις και επιχειρήματα σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν βιωματική σχέση με το παρελθόν.

Εικόνα 3: Οι ομάδες εντοπίζουν στοιχεία και

Εικόνες 4, 5, 6: αρχίζει η αποδελτίωση και η καταγραφή. Κορίτσια σε ρόλο γραμματέων! Τυχαίο;

Ο στόχος ο οποίος είχε τεθεί κατά τη σύνταξη του σεναρίου σχετικά με την κατάκτηση της δεξιότητας της αποδόμησης των κειμένων και της άντλησης απ' αυτά χρήσιμων πληροφοριών, φαίνεται πως σε μεγάλο βαθμό μέσα από τη συνεργασία και την αλληλοβοήθεια επετεύχθη.

2ο βήμα:

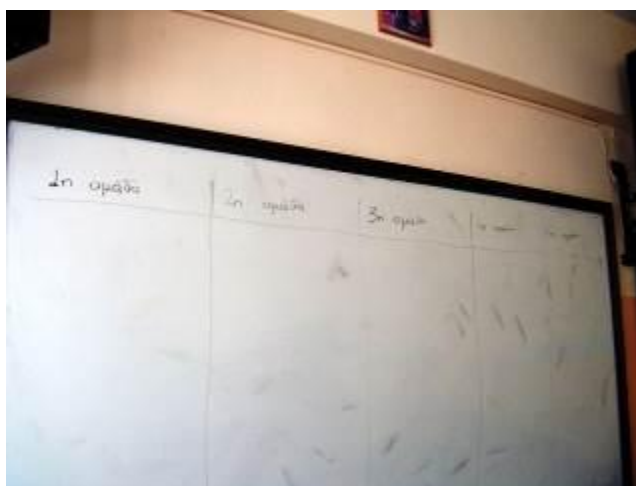
Στη συνέχεια οι ομάδες άρχισαν να συζητούν σχετικά με τις προτάσεις και τα επιχειρήματα που αντλήθηκαν από τα κείμενα και αποφάσισαν ποια από αυτά θα περιλάμβαναν στο δικό τους κείμενο. Καθώς περιερχόμουν από ομάδα σε ομάδα παρατήρησα ότι αρκετά συχνά οι μαθητές προτιμούσαν να περιλάβουν στο υλικό τους τις πιο πρωτότυπες προτάσεις, ενώ οι πιο «συνετοί» των ομάδων συμβούλευαν

να συμπεριλάβουν και τις πιο συνηθισμένες και σταδιακά να προχωρούν στις πιο καινοτόμες. Έτσι και οι στόχοι που θέτει το σενάριο σε αυτό το βήμα (κατάκτηση της δεξιότητας άσκησης λογικού ελέγχου των επιχειρημάτων, ανάπτυξη κριτικής στάσης απέναντι στα κείμενα και στις ιδέες που αυτά περιέχουν) σε αρκετό, νομίζω, βαθμό καλύφθηκαν.

Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης των παραπάνω εργασιών παρατήρησα ότι μία από τις ομάδες δε χρησιμοποίησε τον Η/Υ για να καταγράψει απευθείας τα στοιχεία, μολονότι κατά τη γνώμη μου ήταν πολύ πιο εύκολο (αντιγραφή-επικόλληση), παρά όλες χρησιμοποίησαν μολύβι και χαρτί σε πρώτη φάση. Μετά, κατά τη συζήτηση και τη σύνθεση του κειμένου άνοιξαν έγγραφα Word.

Κατά τη διάρκεια αυτών των εργασιών καμία ομάδα δε ζήτησε τη βοήθειά μου. Αυτό το αποδίδω στο βαθμό εξοικείωσης της τάξης με εργασίες τέτοιας μορφής αλλά και στο αναλυτικό/κατατοπιστικό φύλλο εργασίας. Η «σκαλωσιά» (scaffolding) λοιπόν λειτούργησε αποτελεσματικά. Έτσι ετοίμασα τον πίνακα για την καταγραφή των προτάσεων των ομάδων.

Εικόνα 7: Ο πίνακας της τάξης έτοιμος να δεχτεί το υλικό που συνέλεξαν οι ομάδες.

3ο βήμα:

Οι μαθητές παίρνοντας ιδέες από τα κείμενα άρχισαν να διαμορφώνουν τις δικές τους

προτάσεις και να τις καταγράφουν πλάι στο υλικό που είχαν αρχίσει να συγκεντρώνουν. Αφού το οργάνωσαν πρόχειρα στο χαρτί το πέρασαν στο Word. Τότε ζήτησα ένα μέλος από κάθε ομάδα να καταγράψει επιγραμματικά στον πίνακα το υλικό που ετοίμασε, ώστε στη συνέχεια να μπορούμε να εντοπίσουμε κοινά σημεία και διαφορές.

Εικόνες 8,9: Οι ομάδες ανακοινώνουν τις πρόχειρες σημειώσεις τους.

Γίνονται παρατηρήσεις σχετικά με την έκφραση, την ορθογραφία, αλλά και την ιεράρχηση του υλικού. Η τρίτη ομάδα αποφάσισε να μην ανακοινώσει προς το παρόν τίποτε γιατί υποσχέθηκε έκπληξη μέσα από το PowerPoint, που βιάστηκε να αρχίσει να συντάσσει, θεωρώντας το υλικό που συνέλεξε ιδιαίτερος πρωτότυπο.

Κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης γυρνούσα από ομάδα σε ομάδα και συζητούσαμε σχετικά με το υλικό που κατέγραφε στον πίνακα (λεξιλόγιο, ορθογραφία, έκφραση, ιεράρχηση). Οι μαθητές παρατηρούσαν και σχολίαζαν και τα στοιχεία που κατέγραφαν οι μαθητές των άλλων ομάδων.

4ο βήμα:

Πολύ γρήγορα (οι μαθητές έχουν ασκηθεί στα χαρακτηριστικά των κειμενικών ειδών) οι ομάδες αναζήτησαν και κατέγραψαν τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της

ομιλίας και διαμόρφωσαν το επικοινωνιακό πλαίσιο.

5^ο βήμα:

Στη συνέχεια κινητοποιήσαν τη δημιουργικότητά τους ανταποκρινόμενοι με χαρά στη ιδέα της γελοιογραφίας. Το σημείο αυτό ενδιέφερε ιδιαίτερα ορισμένους μαθητές, αυτούς που συνήθως σχεδιάζουν την ώρα των μαθημάτων.

6^ο βήμα:

Στη συνέχεια οι ομάδες χωρίστηκαν. Άλλα μέλη τους ασχολήθηκαν με τη σύνταξη της ομιλίας, άλλα έκαναν τα PowerPoint, ενώ άλλοι –με πολύ μεγάλη ευκολία– ασχολήθηκαν με τη γελοιογραφία. Πρόβλημα παρουσιάστηκε σε μία ομάδα από τον υπολογιστή της οποίας απουσίαζε η δυνατότητα κατασκευής PowerPoint. Η ομάδα αποφάσισε να γράψει το κείμενο σε Word και ανέθεσε σε ένα μέλος της να το μετατρέψει σε PowerPoint στο σπίτι του.

Εικόνα 10. Word αντί PowerPoint

Εικόνες 11, 12 .Προσπάθεια σε υποομάδες: ενασχόληση με τη γελοιογραφία, με τη συγγραφή ομιλίας, με το PowerPoint.

Ενώ οι εργασίες αυτές προχωρούσαν, ένα άτομο από κάθε ομάδα παρουσίαζε με τη βοήθεια του πίνακα το υλικό που είχε συγκεντρώσει. Η ενέργεια αυτή δεν προβλέπεται στο σενάριο, αλλά τη ζήτησαν οι μαθητές, μάλλον από περιέργεια να πληροφορηθούν σχετικά με το υλικό που συνέλεξαν οι άλλες ομάδες. Έτσι παρουσίασε και η τρίτη ομάδα η οποία δεν είχε αναγράψει κανένα στοιχείο στον πίνακα υποστηριζόμενη από το PowerPoint που είχε από νωρίς ετοιμάσει. Οι μαθητές που παρουσίαζαν τηρούσαν το επικοινωνιακό πλαίσιο της ομιλίας (προσφώνηση κτλ.) απευθυνόμενοι στους συμμαθητές τους. Ο λόγος τους είχε ζωντάνια και ήταν πολύ ενδιαφέρον. Ελάχιστες φορές τους διέκοψα, ζητώντας να επιχειρηματολογήσουν στηρίζοντας την πρότασή τους.

Στο τέλος του δίωρου οι ομάδες είχαν ολοκληρώσει τις εργασίες τους . Μόνο κάποιοι, θέλοντας να βελτιώσουν ορισμένα σημεία, ζήτησαν να πάρουν δουλειά για το σπίτι. Ενώ το σενάριο προέβλεπε: «Μαθητές από κάθε ομάδα (και υποομάδα) αναλαμβάνουν να αναρτήσουν στο wiki της τάξης τη δουλειά τους τουλάχιστον δύο ημέρες πριν από το επόμενο μάθημα», οι μαθητές μου ζήτησαν να κάνω εγώ αυτή τη δουλειά λόγω φόρτου εργασίας (λίγος καιρός έμεινε για τις εξετάσεις). Έτσι όλες οι ομάδες άφησαν το υλικό που παρήγαγαν στην επιφάνεια εργασίας, ενώ αυτοί που ανέλαβαν να τελειοποιήσουν τη δουλειά τους στο σπίτι, δεσμεύτηκαν να μου τη

στείλουν έγκαιρα στο ηλεκτρονικό μου ταχυδρομείο. Ίσως το wiki να μην είναι τόσο κατάλληλο για τη Γ΄ Λυκείου, αφού πολλοί από τους μαθητές έχουν διακόψει τη σύνδεση με το διαδίκτυο στα σπίτια τους, για να μην παρασύρονται και χάνουν ώρες από το διάβασμά τους.

2ο δώρο: Στην αίθουσα φυσικών επιστημών του σχολείου μας, επειδή υπάρχει Η/Υ με σύνδεση στο διαδίκτυο και βιντεοπροβολέας και επιπλέον επιτυγχάνεται συσκότιση και είναι οι πάγκοι και τα καθίσματα πολύ βολικά διαταγμένοι) – Παρουσίαση των εργασιών (ομιλίες, PowerPoint, γελοιογραφίες / εικονογραφημένες ιστορίες) συζήτηση, αξιολόγηση.

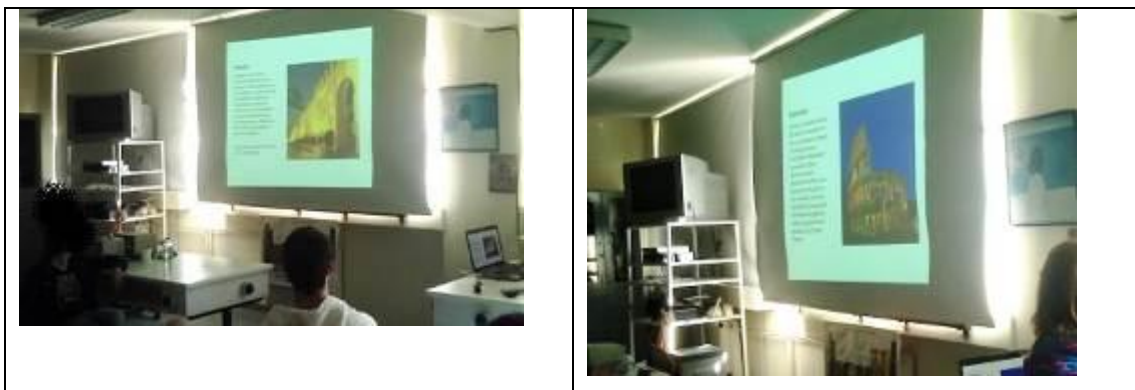

Εικόνα 13. Στην αίθουσα φυσικών επιστημών

Μία μία οι ομάδες παρουσίασαν τις εργασίες τους. Ένα μέλος κάθε ομάδας μίλησε στους συμμαθητές του, όχι τόσο ελεύθερα αυτή τη φορά, μένοντας περισσότερο πιστό στο γραπτό κείμενο (ομιλία) που ετοίμασε η ομάδα. Ζήτησα από τους μαθητές και εντόπισαν διαφορές ανάμεσα στην αυθόρμητη ομιλία του προηγούμενου δώρου και στη σημερινή. Συζητήσαμε και τους λόγους στους οποίους οφείλονται αυτές οι διαφορές. Τις ομιλίες των μαθητών συνόδευε προβολή παρουσίασης.

Εικόνα 14. Άλλοτε τον υπολογιστή χειριζόταν ο ίδιος ο ομιλητής

Εικόνα 15. και άλλοτε άλλο μέλος της ομάδας

Σχολιάστηκε το γεγονός πως άλλες ομάδες στο PowerPoint απλώς ανέγραφαν τα επιγραμματικά τα στοιχεία τα οποία στήριζαν παραθέτοντας επιχειρήματα-τεκμήρια στις ομιλίες τους, ενώ άλλες παρουσίασαν περισσότερο αναλυτικά κείμενα.

Εικόνα 16. Επιγραμματική αναφορά

Εικόνα 17. Μεγαλύτερο κείμενο

Πάντως όλοι συμφωνήσαμε ότι καμιά ομάδα δεν «φόρτωσε» όλο το κείμενο στο PowerPoint, παρά όλες του έδωσαν ρόλο υποστηρικτικό (για PowerPoint, βλ. *Τεκμήρια*).

Οι προτάσεις στις οποίες οι μαθητές κατέληξαν ήταν σε πολύ μεγάλο βαθμό εμπνευσμένες από τα κείμενα. Βέβαια μερικές ομάδες έκαναν και δικές τους προτάσεις, λιγότερο ή περισσότερο επιτυχείς.

Εικόνα 18. Πρόταση /ιδέα της ομάδας.

Οι προτάσεις και τα επιχειρήματα συζητήθηκαν όσον αφορά τους τρόπους πειθούς, το ενδιαφέρον που παρουσιάζουν και την αποτελεσματικότητά τους.

Στη συνέχεια συζητήθηκαν οι γελοιογραφίες/εικονογραφημένες ιστορίες των ομάδων. Οι ομάδες ήταν πολύ σκληρές με τους εαυτούς τους στην κριτική, τόσο για την επιλογή και την επεξεργασία των εικόνων όσο και για το κείμενο (δεν τα έκριναν καθόλου επιτυχημένα, είπαν ότι τα έκαναν απλώς με Print screen – ήταν ιδέα ενός μαθητή και υιοθετήθηκε από τέσσερις ομάδες. Η άλλη ομάδα είπε ότι επέλεξε να πάρει έτοιμη μια γελοιογραφία και να της προσθέσει κείμενο σχετικό με το θέμα). Δικαιολογήθηκαν ότι δεν είχαν χρόνο για κάτι καλύτερο (και είχαν απόλυτο δίκιο) και τους εξήγησα ότι η εργασία αυτή έγινε απλώς για να εντοπίσουμε αδρομερώς κάποια χαρακτηριστικά αυτών των κειμενικών ειδών που ελάχιστα αναφέρονται στο σχολείο. Εντοπίσαμε αρκετά χαρακτηριστικά ενώ πολλοί μαθητές –κυρίως αγόρια– υποστήριζαν πως πρέπει να διδάσκεται η εικονογραφημένη ιστορία στο σχολείο, ιδιαίτερα στις πιο μικρές ηλικίες.

Αφού προβλήθηκαν και συζητήθηκαν τα PowerPoint της [πρώτης](#), της [δεύτερης](#), της [τρίτης](#), της [τέταρτης](#), και της [πέμπτης](#) ομάδας, ακολούθησε η συγκέντρωση των προτάσεων και των επιχειρημάτων που έγινε προφορικά από μέλη των ομάδων, ενώ οι μαθητές κρατούσαν σημειώσεις στα τετράδιά τους. Συμφωνήσαμε με τους μαθητές

η ενότητα αυτή να αποτελέσει το θέμα της επόμενης μας έκθεσης που θα γίνει γραπτώς στο σχολείο (κι όχι ως εργασία στο σπίτι όπως προβλέπεται από το σενάριο). Το θέμα θα είναι το ίδιο με αυτό που προβλέπεται στο σενάριο για εργασία στο σπίτι.

3ο δίωρο (Στην αίθουσα του τμήματος)

Δόθηκε στους μαθητές [φύλλο εργασίας](#) με σκοπό την παραγωγή λόγου με θέμα: «Να γράψετε μία ομιλία την οποία θα εκφωνήσετε ως εκπρόσωπος του δεκαπενταμελούς του σχολείου σας στο πνευματικό κέντρο του Δήμου σας, στην οποία θα αναφέρεστε σε ενέργειες μέσα από τις οποίες το σχολείο μπορεί να διαπαιδαγωγήσει τους νέους ώστε να αγαπούν, να σέβονται και να προστατεύουν τα μνημεία».

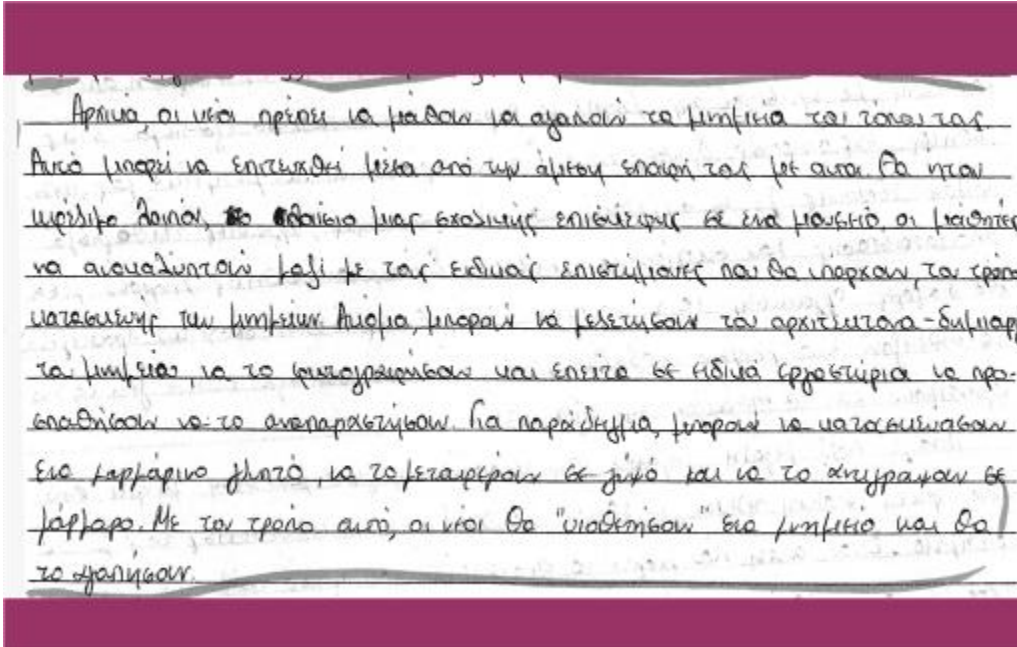
7^η διδακτική ώρα (Στην αίθουσα του τμήματος)

Διόρθωση εργασιών: Έκανα τις γενικές παρατηρήσεις και επέστρεψα διορθωμένα τα γραπτά των μαθητών. Παρατήρησα ότι ως προς το περιεχόμενο οι εκθέσεις (κυρίως των αδύνατων μαθητών) ήταν συγκριτικά καλύτερες από τις προηγούμενες. Οι μαθητές σχολίασαν πως αυτό οφείλεται στο ότι «ανακαλύψαμε/δημιουργήσαμε μόνοι μας το υλικό κι έτσι ξέραμε τι να γράψουμε».

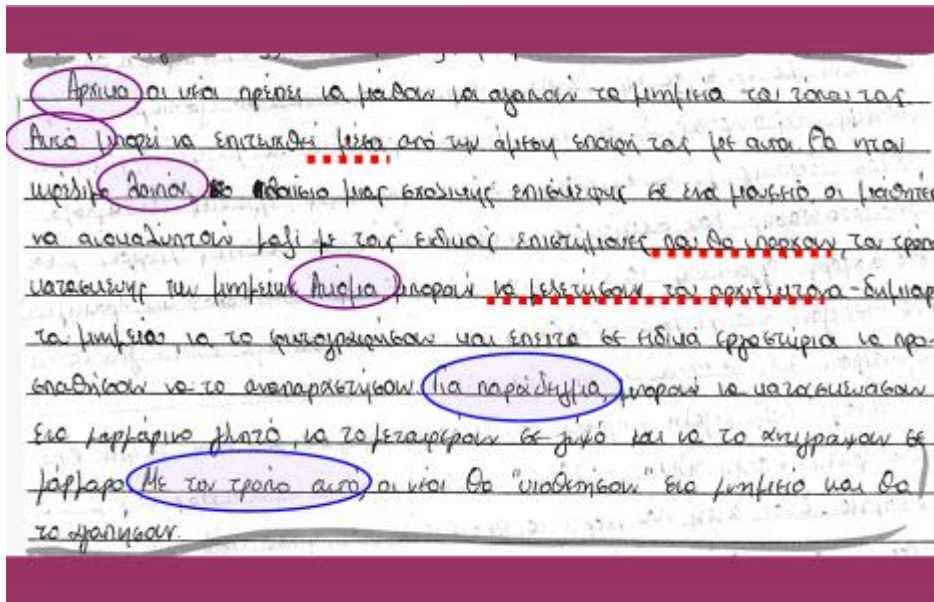
Σε κάθε γραπτό, εκτός από τις παρατηρήσεις, είχα φροντίσει να βάλω σε πλαίσιο μία παράγραφο. Αυτή έπρεπε να τη διαβάσει ο διπλανός του μαθητής και να την αξιολογήσει:

- A) Ως προς τη δομή
- B) Ως προς την έκφραση
- Γ) Ως προς τη συνοχή και τη συνεκτικότητα

Πολλοί μαθητές με ρώτησαν τι είναι η συνοχή και τι η συνεκτικότητα. Τους εξήγησα (επειδή περίμενα αυτή την ερώτηση πρόβαλα μέσω του βιντεοπροβολέα μία παράγραφο από γραπτό μαθητή και τα συζητήσαμε) και οι μαθητές άλλαξαν μεταξύ τους τα γραπτά και άρχισαν την αξιολόγηση.

Εικόνα 19. Από την προβολή παρουσίασης της παραγράφου

Εικόνα 20. Από την προβολή παρουσίασης της παραγράφου με επισημάνσεις

Στη συνέχεια ζήτησα από τους μαθητές να ανακοινώσει ο ένας στον άλλο και να συζητήσουν μεταξύ τους τις παρατηρήσεις τους. Όσο οι μαθητές συζητούσαν, περιφερόμουν στα ζευγάρια παρακολουθώντας τις συζητήσεις τους και επενέβαινα όπου χρειαζόταν. Τις περισσότερες φορές οι παρατηρήσεις των μαθητών ήταν εύστοχες, αν και κάπως υπερβολικά αυστηρές! Πιστεύω πάντως ότι αυτή η διαδικασία ωφέλησε τους μαθητές.

Προκειμένου το σχολείο να μπορέσει να διασυνδέσει τον κόσμο και να ~~αποκτήσει~~ ^{αναπτύξει} μια νέα και σαφέστερη σχέση μεταξύ καθηγών και μαθητών θα πρέπει να παρθούν ενέργειες. Τα πρώτα βήματα που πρέπει να ληφθούν είναι πάνω στην κουλτούρα. Η κουλτούρα εθιστικής τάσης ~~που υπάρχει~~ ^{που υπάρχει} στη συναναστροφή των μερών αλλοιών με τα μαθητές μπορεί να αποσπείρει το δομικό λίθο για τη σύναψη μιας θεαματικής σχέσης των μερών μαθητών με το παρόν. Πιθανότατα η σύνδεση των μαθητών με όλα τα διδακόμενα μαθήματα όχι μόνο θα ενισχύσει αυτή τη σχέση αλλά θα δώσει μια νέα οπτική γωνία στους μαθητές αλλά και ~~στην~~ ^{στην} διδασκαλία για συνολικότερη ~~διδασκαλία~~ ^{διδασκαλία} (όπως π.χ. μελέτη αρχιτεκτονικής κτιρίων, σχολείων και αποικιών, γλυπτών και αγαλμάτων). Επιπλέον η αναπόσπαστη χωνύσιση σχετικά με μαθητές από κάθε είδους σχολική ζήτηση και άλλων θεμάτων και αξιολογήσεις θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη από ~~το~~ ^{το} αναλυτικό σύστημα.

Επίσης προαπαιτείται να συνεχιστεί με τον σφαιρικό των μαθητών σε εθελοντικές εργασίες όπως για παράδειγμα η συντήρηση των κλημάτων. Είναι μια εργασία που θα βοηθήσει πάρα πολύ τους νέους να διδαχθούν πράγματα τα οποία δεν υπάρχει περίπτωση να διδαχθούν στα σχολεία βέβαια από τα ~~αυτά~~ ^{αυτά} βιβλία που τα βόκα που κάνουν είναι να δίνονται για ~~αυτά~~ ^{αυτά} ασφαλή περιόριση. Ένα ακόμη παράδειγμα αποτελεί η σφαιρική των μαθητών σε ανασκαφές και σε εργασίες αποκατάστασης κλημάτων.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ένας τρόπος που κατά την γνώμη μου θα κάνει τα παιδιά να χαλαρώσουν τα μυημεία είναι η διδασκαλία της τοπικής μας ιστορίας. Η διδασκαλία όμως θα πρέπει να γίνει με διαφορετικό τρόπο από τα άλλα μαθήματα. Αυτά δεν θα είναι ένα μάθημα εξίσωσης που θα οδηγεί τα παιδιά στην απεξάρτηση αλλά μία από προγράμματα ανακάλυψης της γνώσης με μελέτες μνημείων και αρχείων, συνεντεύξεις, επισκέψεις σε διάφορα μνημεία και πραγματοποίηση διάφορων δράσεων.

Μία άλλη μέθοδος που θα έκανε τους νέους να αγαπήσουν τα μνημεία, είναι η παρατήρηση των καθηγητών να τους προετοιμάσει απ' τις ελαστικές εικόνες των βιβλίων ~~που θα φέρει~~ ώστε όταν τα επισκεπτόνται στο φυσικό του χώρο να αναγνωρίσουν οι μαθητές την ιστορία και την αφορμή του κάθε μνημείου ξεχωριστά και να μην τους είναι ξένα, να νιώθουν οικεία. Επίσης σε μια τέτοια επίσκεψη το κάθε μάθημα μπορεί να γίνει εκεί, όχι μόνον ιστορία. Για παράδειγμα η επίσκεψη σε ένα τοπικό μνημείο, όπως μια εκκλησία, μπορεί ταυτόχρονα να διδάξει ιστορία, ορθογεωμετρικά αλλά και μαθηματικά με μια απλή ερώτηση του καθηγητή όπως "πόσα τρίγωνα υπάρχουν στην οροφή". Έτσι τα παιδιά δραστηριοποιούνται και ευμετεχώνουν στη ροή της εκδρομής και δεν κάθονται άπραγοι κι απλώς να σκάνε τι τους δένε και να κοιτάνε χωρίς να δίνουν καμία σημασία.

Ένας άλλος τρόπος θα ήταν η ορκωμένη δραστηριότητα και επίτευξη καθηκόντων.

Εικόνες 21, 22, 23, 24. παράγραφοι που δόθηκαν προς αξιολόγηση από τους συμμαθητές των συντακτών τους. (χωρίς καμία δική μου επέμβαση, ούτε στα ορθογραφικά λάθη).

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α΄ ομάδα: ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διαβάστε το κείμενο του σχολικού βιβλίου, σελ. 145, «ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, Η συμβολή των δασκάλων», παρακολουθήστε το [βίντεο](#) στη διεύθυνση σκεπτόμενοι την αξιοποίηση ή τη δημιουργία παρόμοιων σποτ στο πλαίσιο του σχολείου

συνεργαστείτε και:

Α) με βάση το περιεχόμενο των κειμένων αλλά και δικές σας σκέψεις να ετοιμάσετε ένα δικό σας κείμενο (Σύντομη ομιλία στους συμμαθητές σας / 2 -3 παράγραφοι) καθώς και το PowerPoint που θα συνοδεύει την εκφώνησή της προκειμένου να παρουσιάσετε τις προτάσεις σας σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν.

Β) (εφόσον το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές) Επισκεφτείτε τις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις (<http://www.toondoo.com/>, ή <http://www.storyboardthat.com/>), αξιοποιήστε κάποια από αυτές ή άλλη της επιλογής σας και δημιουργήστε μια γελοιογραφία / εικονογραφημένη ιστορία στην οποία προσπαθήστε με ευχάριστο ή και αστείο τρόπο (χρήση χιούμορ) να παρουσιάσετε κάποια/κάποιες από τις παραπάνω προτάσεις. Αναρτήστε στο wiki της τάξης τα παραπάνω κείμενα.

Για να διευκολυνθείτε στην πορεία της εργασίας σας ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα

1ο βήμα:

Εντοπίστε στα κείμενα που σας δόθηκαν και καταγράψτε προτάσεις και επιχειρήματα σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν βιωματική σχέση με το παρελθόν. (διάρκεια 10΄)

2ο βήμα:

Συζητείστε στην ομάδα σας τις προτάσεις και τα επιχειρήματα που αντλήσατε από τα κείμενα:

Α. Ποια είναι η θέση/θέσεις των κειμένων που επεξεργαστήκατε; Με ποιες προτάσεις προσπαθούν να πείσουν;

Ευσταθούν τα επιχειρήματα που απομονώσατε;

Β. Οι προτάσεις/τα επιχειρήματα αυτά σας εκφράζουν;

Γ. Μπορείτε (θέλετε) να τα χρησιμοποιήσετε στη σύντομη ομιλία την οποία καλείστε να συντάξετε σύμφωνα με το φύλλο εργασίας;

Δ. Ποια νέα επιχειρήματα (δικά σας) θα μπορούσατε να προσθέσετε; (ίσως και από άλλη οπτική) (διάρκεια 15')

3ο βήμα:

Οργανώστε (σε κατηγορίες, αν είναι δυνατόν) και ιεραρχήστε (ποιο θα αναφέρετε πρώτο και ποιο δεύτερο) το υλικό που συγκεντρώσατε προκειμένου να αποτελέσει τη βάση (περιεχόμενο) της σύντομης ομιλίας που θα συντάξετε. (διάρκεια 5')

4ο βήμα:

Αναζητήστε στο διαδίκτυο και καταγράψτε τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της ομιλίας.

([ΕΔΩ](#) ή όπου αλλού θέλετε)

Συζητήστε ειδικότερα για τη διαμόρφωση του επικοινωνιακού πλαισίου της πρώτης άσκησης του φύλλου εργασίας και πάρτε τις αποφάσεις σας. (διάρκεια 10')

5^ο βήμα: (αν το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές)

Απομονώστε μια ή δύο σκέψεις από το υλικό που αποτελεί τη βάση για το περιεχόμενο της ομιλίας και κάντε τις προτάσεις σας, καταθέστε τις ιδέες σας για τη δημιουργία εικονογραφημένης ιστορίας ή γελοιογραφίας με σχετικό περιεχόμενο.

(διάρκεια 10')

6^ο βήμα:

Χωριστείτε σε δύο (εναλλακτικά τρεις) υποομάδες. Η πρώτη να ασχοληθεί με τη συγγραφή της ομιλίας και η δεύτερη με τη δημιουργία PowerPoint που θα συνοδεύσει την εκφώνηση της ομιλίας και η τρίτη (εναλλακτικά) με τη δημιουργία της γελοιογραφίας ή της εικονογραφημένης ιστορίας. Λίγες πληροφορίες για τη γελοιογραφία μπορείτε να βρείτε [ΕΔΩ](#)

(διάρκεια 40')

Β' ομάδα: ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διαβάστε το κείμενο του σχολικού βιβλίου, σελ. 147, «Σχολεία υιοθετούν μνημεία», ξεναγηθείτε στην ανάρτηση «[Ιστορικά μνημεία των περιοχών των 6 σχολείων της σύμπραξης στο πρόγραμμα Comenius](#)» που βρίσκεται στη διεύθυνση του ιστολογίου του 5ου δημοτικού σχολείου Αγρινίου, συνεργαστείτε και:

Α) με βάση το περιεχόμενο των κειμένων αλλά και δικές σας σκέψεις να ετοιμάσετε ένα δικό σας κείμενο (Σύντομη ομιλία στους συμμαθητές σας / 2 -3 παράγραφοι) καθώς και το PowerPoint που θα συνοδεύει την εκφώνησή της προκειμένου να παρουσιάσετε τις προτάσεις σας σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν.

Β) (εφόσον το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές) Επισκεφτείτε τις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις (<http://www.toondoo.com/>, ή <http://www.storyboardthat.com/>), αξιοποιήστε κάποια από αυτές ή άλλη της επιλογής σας και δημιουργήστε μια γελοιογραφία / εικονογραφημένη ιστορία στην οποία προσπαθήστε με ευχάριστο ή και αστείο τρόπο (χρήση χιούμορ) να παρουσιάσετε κάποια/κάποιες από τις παραπάνω προτάσεις. Αναρτήστε στο wiki της τάξης τα παραπάνω κείμενα.

Για να διευκολυνθείτε στην πορεία της εργασίας σας ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα

1ο βήμα:

Εντοπίστε στα κείμενα που σας δόθηκαν και καταγράψτε προτάσεις και επιχειρήματα σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν βιωματική σχέση με το παρελθόν. (διάρκεια 10')

2ο βήμα:

Συζητείστε στην ομάδα σας τις προτάσεις και τα επιχειρήματα που αντλήσατε από τα κείμενα:

Α. Ποια είναι η θέση/θέσεις των κειμένων που επεξεργαστήκατε; Με ποιες προτάσεις προσπαθούν να πείσουν;

Ευσταθούν τα επιχειρήματα που απομονώσατε;

Β. Οι προτάσεις/τα επιχειρήματα αυτά σας εκφράζουν;

Γ. Μπορείτε (θέλετε) να τα χρησιμοποιήσετε στη σύντομη ομιλία την οποία καλείστε να συντάξετε σύμφωνα με το φύλλο εργασίας;

Δ. Ποια νέα επιχειρήματα (δικά σας) θα μπορούσατε να προσθέσετε; (ίσως και από άλλη οπτική) (διάρκεια 15')

3ο βήμα:

Οργανώστε (σε κατηγορίες, αν είναι δυνατόν) και ιεραρχήστε (ποιο θα αναφέρετε πρώτο και ποιο δεύτερο) το υλικό που συγκεντρώσατε προκειμένου να αποτελέσει τη βάση (περιεχόμενο) της σύντομης ομιλίας που θα συντάξετε. (διάρκεια 5')

4ο βήμα:

Αναζητήστε στο διαδίκτυο και καταγράψτε τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της ομιλίας.

([ΕΔΩ](#) ή όπου αλλού θέλετε)

Συζητήστε ειδικότερα για τη διαμόρφωση του επικοινωνιακού πλαισίου της πρώτης άσκησης του φύλλου εργασίας και πάρτε τις αποφάσεις σας. (διάρκεια 10')

5^ο βήμα: (αν το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές)

Απομονώστε μια ή δύο σκέψεις από το υλικό που αποτελεί τη βάση για το περιεχόμενο της ομιλίας και κάντε τις προτάσεις σας, καταθέστε τις ιδέες σας για τη δημιουργία εικονογραφημένης ιστορίας ή γελοιογραφίας με σχετικό περιεχόμενο.

(διάρκεια 10')

6^ο βήμα:

Χωριστείτε σε δύο (εναλλακτικά τρεις) υποομάδες. Η πρώτη να ασχοληθεί με τη συγγραφή της ομιλίας και η δεύτερη με τη δημιουργία PowerPoint που θα συνοδεύσει την εκφώνηση της ομιλίας και η τρίτη (εναλλακτικά) με τη δημιουργία της

γελοιογραφίας ή της εικονογραφημένης ιστορίας. Λίγες πληροφορίες για τη γελοιογραφία μπορείτε να βρείτε [ΕΔΩ](#)

(διάρκεια 40')

Γ' ομάδα: ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ξεναγηθείτε στο ιστολόγιο «[Φωνές της πόλης](#)», δείτε [το βίντεο](#), διαβάστε το δοκίμιο του Γ. Σεφέρη «Πάντα πλήρη Θεών», σελ 133-138 από το σχολικό σας βιβλίο (εστιάστε στις παραγράφους 7 και 16) , συνεργαστείτε και:

Α) με βάση το περιεχόμενο των κειμένων αλλά και δικές σας σκέψεις να ετοιμάσετε ένα δικό σας κείμενο (Σύντομη ομιλία στους συμμαθητές σας / 2 -3 παράγραφοι) καθώς και το PowerPoint που θα συνοδεύει την εκφώνησή της προκειμένου να παρουσιάσετε τις προτάσεις σας σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν.

Β) (εφόσον το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές) Επισκεφτείτε τις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις (<http://www.toondoo.com/>, ή <http://www.storyboardthat.com/>), αξιοποιήστε κάποια από αυτές ή άλλη της επιλογής σας και δημιουργήστε μια γελοιογραφία / εικονογραφημένη ιστορία στην οποία προσπαθήστε με ευχάριστο ή και αστείο τρόπο (χρήση χιούμορ) να παρουσιάσετε κάποια/κάποιες από τις παραπάνω προτάσεις. Αναρτήστε στο wiki της τάξης τα παραπάνω κείμενα.

Για να διευκολυνθείτε στην πορεία της εργασίας σας ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα

1ο βήμα:

Εντοπίστε στα κείμενα που σας δόθηκαν και καταγράψτε προτάσεις και επιχειρήματα σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν βιωματική σχέση με το παρελθόν. (διάρκεια 10')

2ο βήμα:

Συζητείστε στην ομάδα σας τις προτάσεις και τα επιχειρήματα που αντλήσατε από τα κείμενα:

Α. Ποια είναι η θέση/θέσεις των κειμένων που επεξεργαστήκατε; Με ποιες προτάσεις προσπαθούν να πείσουν;

Ευσταθούν τα επιχειρήματα που απομονώσατε;

Β. Οι προτάσεις/τα επιχειρήματα αυτά σας εκφράζουν;

Γ. Μπορείτε (θέλετε) να τα χρησιμοποιήσετε στη σύντομη ομιλία την οποία καλείστε να συντάξετε σύμφωνα με το φύλλο εργασίας;

Δ. Ποια νέα επιχειρήματα (δικά σας) θα μπορούσατε να προσθέσετε; (ίσως και από άλλη οπτική) (διάρκεια 15')

3ο βήμα:

Οργανώστε (σε κατηγορίες, αν είναι δυνατόν) και ιεραρχήστε (ποιο θα αναφέρετε πρώτο και ποιο δεύτερο) το υλικό που συγκεντρώσατε προκειμένου να αποτελέσει τη βάση (περιεχόμενο) της σύντομης ομιλίας που θα συντάξετε. (διάρκεια 5')

4ο βήμα:

Αναζητήστε στο διαδίκτυο και καταγράψτε τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της ομιλίας.

([ΕΔΩ](#) ή όπου αλλού θέλετε)

Συζητήστε ειδικότερα για τη διαμόρφωση του επικοινωνιακού πλαισίου της πρώτης άσκησης του φύλλου εργασίας και πάρτε τις αποφάσεις σας. (διάρκεια 10')

5^ο βήμα: (αν το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές)

Απομονώστε μια ή δύο σκέψεις από το υλικό που αποτελεί τη βάση για το περιεχόμενο της ομιλίας και κάντε τις προτάσεις σας, καταθέστε τις ιδέες σας για τη δημιουργία εικονογραφημένης ιστορίας ή γελοιογραφίας με σχετικό περιεχόμενο.

(διάρκεια 10')

6^ο βήμα:

Χωριστείτε σε δύο (εναλλακτικά τρεις) υποομάδες. Η πρώτη να ασχοληθεί με τη συγγραφή της ομιλίας και η δεύτερη με τη δημιουργία PowerPoint που θα συνοδεύσει την εκφώνηση της ομιλίας και η τρίτη (εναλλακτικά) με τη δημιουργία της

γελοιογραφίας ή της εικονογραφημένης ιστορίας. Λίγες πληροφορίες για τη γελοιογραφία μπορείτε να βρείτε [ΕΔΩ](#)

(διάρκεια 40')

Δ΄ ομάδα: ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ξεναγηθείτε στη σελίδα της [Υπηρεσίας Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης](#) και πιο συγκεκριμένα αναζητήστε σ΄ αυτή τα εκπαιδευτικά προγράμματα (Εκπαίδευση – εκπαιδευτικά προγράμματα) διαβάστε τα κείμενα, συνεργαστείτε και:

Α) με βάση το περιεχόμενο των κειμένων αλλά και δικές σας σκέψεις να ετοιμάσετε ένα δικό σας κείμενο (Σύντομη ομιλία στους συμμαθητές σας / 2 -3 παράγραφοι) καθώς και το PowerPoint που θα συνοδεύει την εκφώνησή της προκειμένου να παρουσιάσετε τις προτάσεις σας σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν.

Β) (εφόσον το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές) Επισκεφτείτε τις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις (<http://www.toondoo.com/>, ή <http://www.storyboardthat.com/>), αξιοποιήστε κάποια από αυτές ή άλλη της επιλογής σας και δημιουργήστε μια γελοιογραφία / εικονογραφημένη ιστορία στην οποία προσπαθήστε με ευχάριστο ή και αστείο τρόπο (χρήση χιούμορ) να παρουσιάσετε κάποια/κάποιες από τις παραπάνω προτάσεις. Αναρτήστε στο wiki της τάξης τα παραπάνω κείμενα.

Για να διευκολυνθείτε στην πορεία της εργασίας σας ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα

1ο βήμα:

Εντοπίστε στα κείμενα που σας δόθηκαν και καταγράψτε προτάσεις και επιχειρήματα σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν βιωματική σχέση με το παρελθόν. (διάρκεια 10΄)

2ο βήμα:

Συζητείστε στην ομάδα σας τις προτάσεις και τα επιχειρήματα που αντλήσατε από τα κείμενα:

Α. Ποια είναι η θέση/θέσεις των κειμένων που επεξεργαστήκατε; Με ποιες προτάσεις προσπαθούν να πείσουν;

Ευσταθούν τα επιχειρήματα που απομονώσατε;

Β. Οι προτάσεις/τα επιχειρήματα αυτά σας εκφράζουν;

Γ. Μπορείτε (θέλετε) να τα χρησιμοποιήσετε στη σύντομη ομιλία την οποία καλείστε να συντάξετε σύμφωνα με το φύλλο εργασίας;

Δ. Ποια νέα επιχειρήματα (δικά σας) θα μπορούσατε να προσθέσετε; (ίσως και από άλλη οπτική) (διάρκεια 15')

3ο βήμα:

Οργανώστε (σε κατηγορίες, αν είναι δυνατόν) και ιεραρχήστε (ποιο θα αναφέρετε πρώτο και ποιο δεύτερο) το υλικό που συγκεντρώσατε προκειμένου να αποτελέσει τη βάση (περιεχόμενο) της σύντομης ομιλίας που θα συντάξετε. (διάρκεια 5')

4ο βήμα:

Αναζητήστε στο διαδίκτυο και καταγράψτε τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της ομιλίας.

([ΕΔΩ](#) ή όπου αλλού θέλετε)

Συζητήστε ειδικότερα για τη διαμόρφωση του επικοινωνιακού πλαισίου της πρώτης άσκησης του φύλλου εργασίας και πάρτε τις αποφάσεις σας. (διάρκεια 10')

5^ο βήμα: (αν το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές)

Απομονώστε μια ή δύο σκέψεις από το υλικό που αποτελεί τη βάση για το περιεχόμενο της ομιλίας και κάντε τις προτάσεις σας, καταθέστε τις ιδέες σας για τη δημιουργία εικονογραφημένης ιστορίας ή γελοιογραφίας με σχετικό περιεχόμενο.

(διάρκεια 10')

6^ο βήμα:

Χωριστείτε σε δύο (εναλλακτικά τρεις) υποομάδες. Η πρώτη να ασχοληθεί με τη συγγραφή της ομιλίας και η δεύτερη με τη δημιουργία PowerPoint που θα συνοδεύσει την εκφώνηση της ομιλίας και η τρίτη (εναλλακτικά) με τη δημιουργία της

γελοιογραφίας ή της εικονογραφημένης ιστορίας. Λίγες πληροφορίες για τη γελοιογραφία μπορείτε να βρείτε [ΕΔΩ](#)

(διάρκεια 40')

Ε΄ ομάδα: ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διαβάστε το κείμενο [Η εικονική πραγματικότητα ως διδακτικό μέσο στα αρχαιολογικά εκπαιδευτικά προγράμματα](#), ξεναγηθείτε στην αντίστοιχη [σελίδα του αρχαιολογικού πάρκου του Δίου](#) και στην ανάρτηση «[Μνημεία , μουσεία και αξιοθέατα της Ευρώπης](#)» και

Α) με βάση το περιεχόμενο των κειμένων αλλά και δικές σας σκέψεις να ετοιμάσετε ένα δικό σας κείμενο (Σύντομη ομιλία στους συμμαθητές σας / 2 -3 παράγραφοι) καθώς και το PowerPoint που θα συνοδεύει την εκφώνησή της προκειμένου να παρουσιάσετε τις προτάσεις σας σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν.

Β) (εφόσον το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές) Επισκεφτείτε τις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις (<http://www.toondoo.com/>, ή <http://www.storyboardthat.com/>), αξιοποιήστε κάποια από αυτές ή άλλη της επιλογής σας και δημιουργήστε μια γελοιογραφία / εικονογραφημένη ιστορία στην οποία προσπαθήστε με ευχάριστο ή και αστείο τρόπο (χρήση χιούμορ) να παρουσιάσετε κάποια/κάποιες από τις παραπάνω προτάσεις. Αναρτήστε στο wiki της τάξης τα παραπάνω κείμενα.

Για να διευκολυνθείτε στην πορεία της εργασίας σας ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα

1ο βήμα:

Εντοπίστε στα κείμενα που σας δόθηκαν και καταγράψτε προτάσεις και επιχειρήματα σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν βιωματική σχέση με το παρελθόν. (διάρκεια 10΄)

2ο βήμα:

Συζητείστε στην ομάδα σας τις προτάσεις και τα επιχειρήματα που αντλήσατε από τα κείμενα:

Α. Ποια είναι η θέση/θέσεις των κειμένων που επεξεργαστήκατε; Με ποιες προτάσεις προσπαθούν να πείσουν;

Ευσταθούν τα επιχειρήματα που απομονώσατε;

Β. Οι προτάσεις/τα επιχειρήματα αυτά σας εκφράζουν;

Γ. Μπορείτε (θέλετε) να τα χρησιμοποιήσετε στη σύντομη ομιλία την οποία καλείστε να συντάξετε σύμφωνα με το φύλλο εργασίας;

Δ. Ποια νέα επιχειρήματα (δικά σας) θα μπορούσατε να προσθέσετε; (ίσως και από άλλη οπτική) (διάρκεια 15')

3ο βήμα:

Οργανώστε (σε κατηγορίες, αν είναι δυνατόν) και ιεραρχήστε (ποιο θα αναφέρετε πρώτο και ποιο δεύτερο) το υλικό που συγκεντρώσατε προκειμένου να αποτελέσει τη βάση (περιεχόμενο) της σύντομης ομιλίας που θα συντάξετε. (διάρκεια 5')

4ο βήμα:

Αναζητήστε στο διαδίκτυο και καταγράψτε τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της ομιλίας.

([ΕΔΩ](#) ή όπου αλλού θέλετε)

Συζητήστε ειδικότερα για τη διαμόρφωση του επικοινωνιακού πλαισίου της πρώτης άσκησης του φύλλου εργασίας και πάρτε τις αποφάσεις σας. (διάρκεια 10')

5^ο βήμα: (αν το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές)

Απομονώστε μια ή δύο σκέψεις από το υλικό που αποτελεί τη βάση για το περιεχόμενο της ομιλίας και κάντε τις προτάσεις σας, καταθέστε τις ιδέες σας για τη δημιουργία εικονογραφημένης ιστορίας ή γελοιογραφίας με σχετικό περιεχόμενο.

(διάρκεια 10')

6^ο βήμα:

Χωριστείτε σε δύο (εναλλακτικά τρεις) υποομάδες. Η πρώτη να ασχοληθεί με τη συγγραφή της ομιλίας και η δεύτερη με τη δημιουργία PowerPoint που θα συνοδεύσει την εκφώνηση της ομιλίας και η τρίτη (εναλλακτικά) με τη δημιουργία της

γελοιογραφίας ή της εικονογραφημένης ιστορίας. Λίγες πληροφορίες για τη γελοιογραφία μπορείτε να βρείτε [ΕΔΩ](#)

(διάρκεια 40')

Φύλλο εργασίας : Παραγωγή λόγου

1^ο κείμενο: ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΔΑΣΚΑΛΩΝ

(αποσπάσματα από το κείμενο που περιλαμβάνεται στο σχολικό εγχειρίδιο, σελ. 145-147)

[...] Μόνον η εκπαίδευση, από την πρώτη σχολική ηλικία, μπορεί να εθίσει τα παιδιά στη συναναστροφή με τα μνημεία, να τα εκθέσει στην επίδρασή τους, να τους επιτρέψει να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν και να δημιουργήσει προϋποθέσεις ώστε, ως αυριανοί πολίτες, να χαίρονται την παρουσία τους στο περιβάλλον, να την επιζητούν αντί να την αποφεύγουν, και να μπορούν να συνεργαστούν - στο μέτρο των δυνατοτήτων τους - με τους υπεύθυνους φορείς του κράτους για την προστασία τους και την αξιοποίησή τους.

Πρέπει να τονιστεί ότι δεν προτείνεται εδώ ένα ακόμα μάθημα με εξετάσεις και βαθμούς. Τα μνημεία μπορούν να συνδεθούν με πλήθος μαθημάτων που ήδη διδάσκονται στο δημοτικό σχολείο... Αναφέρομαι κυρίως στην ανάγκη παροχής βιωμάτων στα παιδιά, με άξονα την επίσκεψη κάποιων μνημείων που βρίσκονται στο άμεσο περιβάλλον τους. Μια επίσκεψη με λίγη προετοιμασία από το δάσκαλο αλλά και τα ίδια τα παιδιά, με κάποιο βοηθητικό φυλλάδιο

...

Ακόμη και τα μαθηματικά μπορεί κανείς να διδάξει με αφορμή ένα μνημείο, και το μάθημα ν' αφήσει αξέχαστες εντυπώσεις στα παιδιά, ιδίως αν πραγματοποιηθεί στο άμεσο περιβάλλον του μνημείου. Αναγνώριση γεωμετρικών σχημάτων σε μια βυζαντινή εκκλησιά, εγγεγραμμένα σχήματα, μετρήσεις μεγεθών, αναλογίες, ορολογία που προκύπτει από την ανάγκη να περιγραφεί ένα συγκεκριμένο μνημείο, να μερικά από τα στοιχεία [...]

2^ο κείμενο: (απόσπασμα από δημοσίευμα)

«Ιδιαίτερα οι τοπικές κοινωνίες πρέπει να ενημερώνονται κατάλληλα ώστε να εκτιμούν την αξία της πολιτιστικής τους κληρονομιάς . Έχουν άλλωστε δικαίωμα και υποχρέωση να ενδιαφέρονται για το παρόν και το μέλλον του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος στο οποίο ζουν»

Και πώς μπορεί να γίνει αυτό; Με τη συνεργασία και την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ αρχαιολόγων και τοπικών κοινωνιών. Κάτι που προϋποθέτει όμως επίπονες προσπάθειες και ενέργειες για την απλοποίηση και μετάδοση του πολιτιστικού αγαθού (διαλέξεις, ξεναγήσεις, ταινίες, ντοκιμαντέρ, δημοσιεύματα, συζητήσεις σε δήμους, κοινότητες, σχολεία, τοπικές οργανώσεις, ενημερωτικά φυλλάδια, συμμετοχή εθελοντών ή μαθητών στην ανασκαφή, στον καθαρισμό των αρχαιολογικών χώρων κτλ.)

3^ο κείμενο: *Μια διαφορετική πρόταση*

Διδασκαλία της τοπικής ιστορίας (όχι όμως ένα ακόμη μάθημα για αποστήθιση, αλλά μέσα από προγράμματα ανακάλυψης της γνώσης με μελέτη μνημείων και αρχείων, συνεντεύξεις, επισκέψεις και δράσεις. Το παιχνίδι του χαμένου θησαυρού είναι ένας καλός τρόπος να γνωρίσουν οι μαθητές τα μνημεία και την ιστορία τους.)...

Παραγωγή λόγου:

«Να γράψετε μία ομιλία την οποία θα εκφωνήσετε ως εκπρόσωπος του δεκαπενταμελούς του σχολείου σας στο πνευματικό κέντρο του Δήμου σας, στην οποία θα αναφέρεστε σε ενέργειες μέσα από τις οποίες το σχολείο μπορεί να διαπαιδαγωγήσει τους νέους ώστε να αγαπούν , να σέβονται και να προστατεύουν τα μνημεία»

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Σύμφωνα με το σενάριο:

Το σενάριο αυτό μπορεί να αποτελέσει τη βάση για ένα project κατάλληλο να εφαρμοστεί από τη νέα χρονιά και στη Γ΄ Λυκείου διαλεγόμενο με την αντίστοιχη ενότητα του γλωσσικού μαθήματος. Ο μέχρι τώρα σχεδιασμός μπορεί να χρησιμεύσει κατά τα πρώτα βήματα της ερευνητικής εργασίας. Στη συνέχεια κάθε ομάδα αναλαμβάνει να επεξεργαστεί μία ή και περισσότερες από τις προτάσεις της.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Στόχος κατά τον σχεδιασμό και τη σύνθεση του σεναρίου ήταν η κάλυψη του θέματος στο συντομότερο δυνατό χρόνο, αφού πάντα σε αυτή την τάξη τα χρονικά πλαίσια είναι πολύ στενά. Αυτός ο στόχος επετεύχθη κατά την εφαρμογή και οι μαθητές αποκόμισαν υλικό το οποίο, μάλιστα, «ανακάλυψαν» μόνοι τους.

Από την άλλη, με τη γελοιογραφία / την εικονογραφημένη ιστορία στόχος ήταν η ανάδειξη των ταλέντων των μαθητών που συνήθως περνούν απαρατήρητοι στο ελληνικό σχολείο και η επιδίωξη να γελάσουμε λίγο, γεγονός δυστυχώς σπάνιο στην σχολική μας πραγματικότητα. Και ως προς αυτό τον στόχο η εφαρμογή του σεναρίου στην τάξη υπήρξε ιδιαίτερα επιτυχής. Κινητοποιήθηκαν μαθητές που σπάνια αναλαμβάνουν δραστηριότητες στο πλαίσιο των μαθημάτων. Το μάθημα ήταν από τα πιο χαρούμενα, τόσο κατά την περίοδο δημιουργίας των γελοιογραφιών / ιστοριών, όσο και κατά την παρουσίασή τους.

Η πρώτη δυσκολία που προέκυψε κατά την εφαρμογή του σεναρίου οφείλεται στο ότι κάποιος από τους υπολογιστές που χρησιμοποιήσαμε δεν μπορούσε να υποστηρίξει το λογισμικό παρουσίασης. Οι μαθητές της ομάδας αποφάσισαν να το γράψουν στο Word και κάποιος να το πάρει με στικάκι στο σπίτι του και να μεταφέρει εκεί το κείμενο σε PowerPoint.

Η δεύτερη δυσκολία που προέκυψε κατά την εφαρμογή του σεναρίου οφείλεται στον τρόπο λειτουργίας του σχολείου. Κατά την δεύτερη διδακτική ώρα του πρώτου δίωρου αποχώρησαν αρκετοί μαθητές από την τάξη λόγω δοκιμαστικής παρέλασης (σήμερα βρήκε να κάνει λιακάδα ο Θεός;). Είναι πολύ κολακευτικό το ότι οι μαθητές αυτοί δεν ήθελαν να αποχωρήσουν και κάποιοι προσπάθησαν να αλλάξουν την ώρα της παρέλασης, ενώ αν επρόκειτο για ένα τυπικό μάθημα θα ...πετούσαν τη σκούφια τους για να βγουν έξω από την τάξη. Οι υπόλοιποι μαθητές των ομάδων κάλυψαν τα κενά που δημιούργησε η απουσία τους και το μάθημα συνεχίστηκε κανονικά.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Fernández, M., Wegerif, R., Mercer, N., Drummond, S. 2001. Re-conceptualizing “Scaffolding” and the Zone of Proximal Development in the Context of Symmetrical Collaborative Learning. *Journal of Classroom Interaction*. 36 (2). 40-54).
- Κουτσογιάννης, Δ. 2011. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη, ΙΝΣ.